

STAŇKOVSKO

Krajinský týdeník.

Předplatné: ročně poštou K 29,-, půlletně poštou K 14.50.
Inserce levá, platí se napřed. - Kdo si ponechá dvě čísla,
stává se odběratelem. - Rukopisy se nevracejí. - Telefon č. 1.

Vychází každou sobotu.

Redakce a administrace ve Staňkově. - Pošt. spoř. 210.627.
Novinová sazba povolena ředitel. pošt a telegrafů v Praze,
č. 131.619-IIIa 1937. - Dohledací poštovní úřad Staňkov.

Majitelka a vydavatelka Marie Závorková. Odpovědný redaktor Josef Žák v Staňkově. Tiskárna—Závorka—Staňkov.

Ve zrodu nových forem.

Po státoprávních změnách, které nastaly v posledních týdnech, zvláště po osamostatnění Slovenska, neměl náš dosavadní parlamentarismus už žádného opodstatnění k tomu, aby setrval ve svých starých formách. Parlament, složený ze zástupců stran, které už neexistují, pro naše dnešní poměry naprosto předimenzovaný, volený za předpokladů, jež se naprosto rozešly se skutečností, podobný zákonodárný sbor solva by mohl činit morální nárok na další výkon svrchovanosti v oboru státní legislativy. Ostatně prodělalo změnu i mezinárodní postavení našeho státu: včlenili jsme se do Německé říše, jako její protektorátní součástka, takže i při pouhém výkonu svého zákonodárného poslání v jeho dosavadním rozsahu, přicházel by starý parlament denně do rozporů se skutečností.

Právě proto státní prezident dr. Hácha považoval za nutné rozpustit dosavadní parlament. Jiným presidentovým opatřením bylo, že vytvořil Národní souručenství, jehož výbor silou okolností převzal na sebe některé funkce bývalých parlamentních sborů. Opakujeme a zdůrazňujeme, že jde jen o některé funkce, neboť jednak není posláním výboru státi se nástupcem Národního shromáždění, jednak by bylo bezpředmětné automaticky přenášet na novou organizaci všechno to, co bylo příznačné a vlastní jen instituci zaniklé. Bylo-li na příklad Národní shromáždění vykonavatelem státní svrchovanosti i v oboru legislativního vyjádření mezinárodního dění — třebaš při schvalování mezinárodních smluv a dohod — je jasné, že za změněných poměrů už nemohla býti funkce přenesena na výbor Národního souručenství, který má zcela jiné poslání.

Základní a zásadní úkol výboru záleží v organizaci veřejného politického mínění, v utvoření a posílení takové ideové souvztáhnosti mezi všemi soukmenovci, která by zaručovala, že politickou vůli země nebude reprezentovat roztržité a atomizovaný „lid“, nýbrž opravdu jednotný národ. Národ je nositelem vyšších jednotlivých myšlenek. Nejsou-li části lidového celku spojeny podobnou myšlenkou, pak je to pouhý dav, konglomerát ničím nespjatých osobností. Proto i výbor Národního souručenství má neobyčejně důležité poslání: má být lůniskem myšlenek scelujících národní celek, má být tvůrčím a činným principem, který dá neforemné politické hmotě tvar a usměrní politickou vůli národa. Právě proto, že poslání výboru je tak významné, byla mu přiznána

zvláštní výsada: má právo prezentovat vládě určité časové návrhy a vláda bude se těmito návrhy zabývat. Také výbory Národního shromáždění za určitých okolností mohly vládě činiti různá doporučení, avšak tato podoba je jenom zdánlivá a vnější — stejné právo může přece plynout ze dvou různých příčin a zdrojů a právě tak tomu jest i v našem případě. Toto právo výboru Národního souručenství se zakládá především na tom, že bylo přiznáno rozhodnutím státního prezidenta. Tuto presentační funkci plní výbor velmi svědomitě: za několik krátkých dnů svého trvání předložil vládě řadu návrhů a upozornil ji na nutnost určitých opatření ve věcech sociálních, hospodářských, tiskových a pod.

Vláda, jež spolupracuje a hodlá i v budoucnosti prohloubit součinnost s výborem Národního souručenství, bude působit na podkladě výnosu upravujícího poměry našeho Protektorátu a dalších zákonných opatření, která učiní Protektor. To znamená, že funkce vlády bude podstatně odlišná — jak to ostatně zdůraznil státní prezident — od funkce politického útvaru, jímž jest Národní souručenství. Kooperace a spolupráce dvou těchto součinitelů, jež budou vedle faktorů jiných určovat vývoj našich poměrů, je samozřejmě přirozeným předpokladem zdravé a úspěšné činnosti národní i státní. Mnohé podrobnosti této součinnosti se vyvinou silou odolnosti a dnes by ještě bylo předčasně se pokoušet o formulaci příslušných vztahů, jež budou určeny skutečnou potřebou. Všem nám, vládě, Národnímu souručenství a každému občanu jde přec o totéž: o co nejplnější a co nejlepší vývoj národních poměrů, o plné uplatnění našeho češství.

Josef Abraham:

Chodské velikonoce.

Ta hnědá hlina v polích na nohy se lepí
prudkými šlehy světla roztál fantom zimy
nad horizonty jasnými a rozlehlými
nad zástupy, jež proudí od země až k nebi

Jdem proti slunci leskem jsouce slepí —
Zardělá vesna předběhnouc nás pěšinkami
v střemše se skrývají s úmysly rozmarnými
nás vonným zlatým pylem lehce skropí

Hrdlíček hlasy tonou mezi haluzkami —
Dívky jak vítr, chlapci s pomlázkami
úprkem běží, spěchem, v letu, v šumu

Zvony a květy, křížů stín kdes v tlu —
Na vejcích ptáci hnízdí, tikot jejich slyšíme,
Pst, ticho, ticho, z hnízd jich nevyrušme!

Eva Medková:

Zpěvem k srdci.

Co bych vám tak napsala, aby vám to způsobilo radost, pozvedlo srdce, rozesmálo oči, když, jak vidíte, ani jaro se na nás letos usmát nechce a odevšad jen starosti a chmury doléhají. Od rána chodím po domově, dělám si svou práci a při tom si zpívám. Jedna písnička za druhou se mi hrne na rty, ale začla jsem dnešní den s tou nejmilovanější a tak kudy jdu, tudy si pobroukávám: „Zelený hájové, bejvaly jste vy moje, bejvaly jste srdce mého potěšení“. A v zápětí na to se mi vybaví představa rodného domova, mého otce, který si často při práci zpíval a tím všelijaké těžkosti, jichž nebývalo málo, od sebe i od svých nejbližších odháněl. Vidím ho stát před velikým malířským stojanem s napnutým plátnem, v baretu, s paletou, s trsem štětců, kolem něho se vznášela vůně barev a terpentýnu a pak jakási zvláštní mohutná síla, která mně, malé děvčátko, zcela fascinovala. Sedávala jsem někde v koutě tise, neboť vyrušovat se nesmělo a dívala jsem se pozorně, jak se bílá plachta pomalu začíná pokrývat barevnými skvrnami, jež zprvu nic mi nepovídaly, ale pojednou mi zjevily jakýsi krásný, nový a zázračný svět. A zatím co jeho štětec klouzal po plátně sem a tam, můj otec odstupoval a zase zcela zblízka se zahleděl na své dílo a při tom si často zpíval, když ovšem nekouřil z dlouhé fajky, jichž bylo na stojánku pěkná řádka.

Na tyto zašlé dětské časy jsem si dnes ráno vzpomněla v tom šedivém dnu, kdy to vypadá, jakoby i slunce na nás zanevřelo. Ne proto, že bych vás chtěla unavovat svými osobními zážitky, ale proto, že můj otec byl veliký malíř, že nade vše miloval český národ, znal dobře jeho kulturu i jeho historii a proto tolik přilnul k české krajině. Často si myslím, že dosud snad on jediný nám nejvíce pověděl o jejím bohatství, síle a lадnosti i o její chudobě hořkosti a zápase. - Všecko, co bylo české, vroucně miloval a snad proto i tu českou písničku, která ho nikdy nepouštěla, které jsme my, děti, od dětství zvykli, do sebe vsákle, takže nám nyní zazpívat při práci je tou nejpotřebnější a mnohdy nejpřirozenější věcí. Neboť co odplaví takový svěží nápěv starostí, co těžkých myšlenek zastaví, jak rázem srdce člověka vysoko pozvedne a jak blízko se dostanete až ke kořenům toho, čemu říkáme národní kultura a co opravdu je-

Alexandr Berndorf:

Pravdivá povídka o „divotvorném mlýně“ v Kolovči.

Kdo neznal by u nás onu podivuhodnou pověst o divotvorném, ba přímo zázračném kolovečském mlýně, který dříve jak o celé století před vynalezením Voronovy omlazovací metody dovedl přemělati staré, scvrklé a neduživé babizny na ladné a stepilé dívčiny? Vždyť o tomto divu byli mezi naším lidem šířeny velmi případné obrázky, přenášené později i do kalendářů, na nichž velmi názorně byl naznačen nával babic do kouzelného mlýna i sám mlynář, odhánějící dotěrné shromáždění netrpělivých, přemletí chtivých stařen. Věru, podivná to pověst, vyjadřující zcela lidově a prostince — snad mimoděk, snad úmyslně, bláhovou a jistě odvážnou touhu lidí, tak geniálně zbasněnou v Goethově „Faustu“, jenž za mládí a lásku obětoval svoji učenost a věhlas i zatracení své nesmrtelné duše! — Jak asi povstala? Jaká událost byla příčinou jejího vzniku? A proč jejím jevištěm je právě Koloveč, nepatrné a jinak v celku neznámé městečko, zaváté na prvních stupních naší lesnaté Šumavy?

Nuže, milý čtenáři, podívejme se spolu nejdříve alespoň v duchu do Kolovče! Je to starobylé, tiché a dosti výstavné a pěkné uspořádané městečko na českém západě v okrese domažlickém, poblíže starobylých Chudenic (jediného českého panství, které od svého vzniku nikdy nezměnilo rod svých držitelů, Černínů z Chudenic), tedy v pěkné, kopcovité a lesnaté krajině; dnes žije v něm něco přes 1300 obyvatelů. Jeho nejdejší městská sláva i výsada pečeti zeleným voskem, patří asi již definitivně minulosti právě tak, jako i nedávné doby, kdy převážná část obyvatelstva živila se tu rukodělnou výrobou obuvi, rozváženou pak na okolní trhy. — Moderní dopravní prostředky vyhnuly se Kolovči a proto není tu značnějšího průmyslu ani větších živností, kromě výroby kartáčů a tak dnes většina lidí se tu živí polařením na chudých, horských políčkách. I cizinecký a turistický ruch vyhnul se tomuto poetickému zákoutí, ovšem neprávem, poněvadž i tu lze nalézt mnohé přírodní krásy a historické památky. A nyní se podívejme na vznik oné podivné pověsti. Tu v Kolovči, čp. 9. narodil se měšťanu Tomáši Šperlovi (a jeho manželce Rosalii, rodem Kostkové,) jak je napsáno v kolovečské matrice V. na foliu 121) dne 15. listopadu 1801 syn Jakub, který vyučiv se mlynářství (nejspíše u svého kmotra Holuba ve Kdyni) odešel na zkušenou do cizích zemí, kdež pobyl pak několik let. Seznal tak zcela jiný svět a život, než jaký byl v Kolovči a poněvadž byl bystrý, přičinlivý a pilný a dovedl se dobře podívat do života svého okolí, domohl se záhy značného majetku a nabytí rozmanitých vědomostí a zkušeností. Byl to podnikavý člověk, kterému přálo štěstí... Když pak vrátil se domů jako opravdový boháč, vzbudil v Kolovči obdiv a překvapení, uměl pěkně a poutavě vypravovati, kde co viděl a zažil, byly to historky mnohdy velmi podivné, humorné i neuvěřitelné. Dovedl prý i provozovati různá kouzla, kejkle a čary, avšak největšího obdivu získal svým zevnějškem, neboť šatil se pěkně, pečlivě a vždy podle módy. V neděli a ve svátek se procházel po

Kolovči v dlouhém šosatém kabátě a v cylindru. Pro tuto svoji parádovost nejen že získal sympatie celého tamního dívčího světa, ale i chloubnou přezdívku „pan Móda“ a jeho stavení se pak říkalo „U Módu“, nebyl to však přídomek posměšný, nýbrž proslé označení jeho odlišnosti od ostatních.

Když pak zakoupil si tu několik usedlostí (Soupřovu, Perníkářovic, Bolškovice, Kanderákovnu, mlýn a cihelnu Hromovic), říkalo se o něm, že má peněz jako smetlí. A což teprve, když mnohé přestavěl na pěkné patrové domky. Byl to podnikavý muž, který v dobré snaze, pomoci svému rodnému kraji — jenž není od přírody obdařen žádným větším vodním tokem, takže včas sucha muselo se jezdit s obilím k semletí několik hodin cesty — odhodlal se k podniku, který se mu mohl stát osudným; dal se totiž do stavby velkého parního mlýna. Jeho rozložitá stavba při chudnické cestě budila pozornost a zvědavost celého okolí, avšak „pan Móda“ tajuplně zamlčoval její účel. A když kdysi jel kolem sám pan hrabě Jaromír Černín z Chudenic a spatřiv „pana Módu“ u stavby, o které zaslechl již cosi na zámku, optal se, co to bude, uslyšel od Šperla toto: „Vaše Milosti, mám svou ženu rád, ale ani jí neprozradím, co to tu bude.“

Je ovšem přirozené, že i při největší opatrnosti prozradilo se na veřejnost, co „pan Móda“ říká doma, je-li dotazován na účel tak velké stavby: „Ale to stavím mlýn, kde budou babice přemílány na mladice, z devíti starých jedna mladá!“

Od úst k ústům letěla pak zvěst, že „pan Móda“, nejspíše podle nějakého vzoru z ciziny, staví si takový podivný, omlazovací mlýn a lidé nad tím krčili rameny a pokrucovali hlavami. Ten řekl to, onen opět ono, že to není možné, byli však mnozí, kteří uvěřili této novině. — Kdyby byl starý „Móda“ skutečně dovedl postaviti takový mlýn, byl by nejbohatším a nejgeniálnějším člověkem na světě! Bohužel, že jeho podnikavost nebyla korunována zdarem, neboť jeho parní mlýn se nevyplácel, jelikož kotel byl starého systému a spotřeboval mnoho uhlí, jehož dovoz po nápravě byl příliš drahý. A tak se našli posměváčkové, kteří rozšiřovali po kraji zprávy, že mlýn je skutečně jen pro staré baby! A přece dost možná, že kdyby byl Šperl měl modernější stroje, takové jako sám viděl v cizině a kdyby svůj mlýn postavil někde poblíže Merklína v oblasti nýřanské uhelné pánve, mohl být jeho mlýn zlatým dolem.

Ale i tak stal se pověstným a hovořilo se o něm v naší zemi i za hranicemi...

Tížeji než nezdařený pokus o parní mlýn poškodila Šperla lidská řevnivost, nenávisť a pomluvy, kteréž zasely zlé a škodlivé semě i do jeho rodiny. Jakub Šperl byl do té doby dvakrát ženat; s první manželkou rodem Královou z Únějovic, jež zemřela mu na neštovice ve věku 29 let v květnu r. 1834 měl jen jediného syna Ondřeje (narozen 30. listopadu 1830). Za to v druhém manželství, které, uzavřel s Marií Baumannovou, dcerou panského pilaře s Úsilova (farnost slavíkovická u Kdyně) měl několik dětí: Matěje [nar. 27. července 1835], Václava (nar. 7. ledna 1840), Electu (nar. 2. srpna, provdanou za Šilhánka a zemřelou 27. července 1926), Jakuba, Eduarda, Jana (nar. 12. září 1846), Františka, Vojtěcha a Karla. V době, kdy dostavoval svůj mlýn, umřela mu i druhá manželka; stalo se to dne 7. března 1863. Znajíc jeho slabosti i sklon, žádala ho před smrtí, aby se neženil a aby jí přísahal, že dodrží tento slib. Byl

v té době 62 let starý a už i jeho děti měly vlastní domácnosti. Šperl sice přísahal, měl však ještě mladé srdce a oženil prý se potom ještě třikrát. To jeho děti, z nichž některé byly, jak se říká „do světa“, těžce nesly u snažily se hospodařiti každý pro sebe. Jejich příkladu následovala i chasa a tak zatím, co jeho rodina se rozcházela, jeho majetek, statky, patrové domy, hospodářství, mlýn i cihelna, přicházely pak do cizích rukou. A když 95letý Jakub Šperl opouštěl toto slzavé údolí (18. září 1895) byl už pouhým výměnkářem chalupy č. 169 a vdovcem po Anně, rodem Pavlíkové z Kolovče; zbytek jeho jmění převzal nejmladší syn Karel, který záhy potom zemřel a starý „Móda“ žil pak na jeho chalupě se svojí tchyní.

Kdož je v neštěstí, nemusí se starat o posměch, praví staré přísloví. A tak dělo se i stárnoucímu „panu Módu“, jehož někdejší bohatství a sláva byly mnohdy trnem v oku mnohým závidníkům. Vždyť i tu vládla rodová řevnivost o prvenství v obci, jako kdysi v krásné Veroně, kdežto soupeřily spolu rody Montechi a Capuleti, kdežto v Kolovči „pan Móda“ a jakýsi Kajetán Černý, podnikavý stavitel moha domků, které pak prodával zájemcům za vhodných podmínek. S přemíry masopustní veselosti a bujnosti vznikl v hlavě páně Kajetánově nápad, aby na valníku byla vystavena imitace mlýna, v němž celou omlazovací proceduru měla znázorňovati maškaráda mlynářské chasy. A tak o jednom masopustním pondělku v letech 50. minulého věku měl masopustní mumraj v Kolovči ráz divotvorného mlýna, který ze starých bab semřlal mladé dívčice... Po zániku „Módovy“ slávy zůstal jeho mlýn po léta zavřený; později byla v něm zřízena sirkárna, kteráž zanikla, když bylo u nás zakázáno užívání prostých „švédských“ sirek. Nyní jest použit k ubytování dělnictva známé a dosti velké výroby kartáčů. Potomci „pana Módy“ rozešli se zčásti do celého světa, zčásti pak zůstali v rodném Kolovči. Mnozí z nich podělili prozíravost a podnikavost svého otce a domohli se opět majetku a vážnosti. Tak na příklad jeho syn Vojtěch zemřel před několika lety ve Vídni jako majitel továrny na prádlo a několika domů. Kolovečský mlýn stal se potom pro tamní obyvatele jakousi příhanou a vyprávěti před některým tamním měšťanem o něm, znamenalo posměch a úšklebek. — Avšak kolovečtí se nedali. Zvláště ti, kteří na počátku tohoto věku obchodovali s dobytkem (a o nichž se říkalo, že dovedou omlazovati i své dojnice opilováním rohů i jinak) a na škodolibé otázky, co je s jejich mlýnem — vykládali ze široka, že s párou to sice nešlo, že by se však k jeho pohonu dobře hodil velký žentour, kdyby se nalezl do něho dobrý, vytrvalý tahoun. A hned zvali dotěrného tazatele, aby to přišel okusiti, že třeba bude míti štěstí...

Dnes je to ovšem jinak. Město Koloveč samo užívá své originality a každým rokem pořádá o masopustu zvláštní veselici, při níž předváděn jest „divotvorný mlýn“. A tehdy schází se tu lidé ze širokého okolí. Škoda, že podobná zábava nekoná se tu v létě, aby starobylý Koloveč povzněl se i po stránce cizineckého ruchu a turistiky. Stojí to věru za pováženou! Vždyť jsou v Kolovči, kterýž honosí se pěkným romantickým okolím, zvláště pěkné poměry klimatické a sotva kde jinde by se našlo poměrně starých, čilých lidí, jako tu. Osmdesátka není tu žádnou zvláštností a lze tu promluvit i s pamětníky 90 i více let. —

N. P.

Musím se Vám přiznat!

Mně, jako odborníku, ten přístroj se velmi líbí. Bylo mně Vás líto, českých rodin, že dlouho nemohli jsme přinést Vám přístroj s tlačítkovým zařízením, jako cizina a zámoří již měly. Uvítal jsem příležitost fy Philips, když objevil se konečně krásný radiopřijímač

PHILIPS 660 s tlačítkovým zařízením,
jenž je zázrakem jednoduchosti. A měli byste slyšet jeho tón!

Poslouchajte krátkovlnně!

Rozhodl jsem se proto, dát možnost každému vyměnit každé radio, ať jest jakkoliv staré, ať jest jakoliv dobré, za tento skvostný přístroj s doplatkem.

!!!!

Zdravím Vás srdečně Váš

**Radio Kratochvíle,
Domažlice. TELEFON 100.**

TYP 660

PHILIPS

diné bude pro budoucnost naší spásou i naší záchranou.

Je však jisté, že to, čemu říkáme národní kultura, národní uvědomění atd., nelze naráz do někoho nacpat jako krajíc chleba a chtít, aby okamžitě nesl na sobě všechny znaky staré národní tradice. K tomu ani tolik nepomohou dlouhé učené články o tom, co jest a není národní, jako prostý instinkt českého člověka, který si doma při práci zazpívá nějakou starou, líbeznou písničku, tu právě, kterou doma slyšával zpívat svou matku, či které ho bába naučila, nebo, kterou v podvečer zaslechl na návsí, zazpívanou radostně mladým děvčetem. To jsou nevysychající prameny národního genia, neboť provázejí krok za krokem život v jeho každodennosti a tvoří nejsilnější pouto od srdce k srdci, od generace ke generaci, přetrvávají to, co pomíjí a vytvářejí tak nehynoucí, kladné, stále živé a obnovované hodnoty v národě.

Začneme proto v rodině s národní kulturou, ale musí to být přirozené, prosté a nenásilné, jako jedna a jedna jsou dvě. Ničemu nelze uměle dodat života. Zpívejte dětem, ale číňte to při své práci, aby ono posílelo, že s krásou nápisu se stává práce radostí. Musíte prostě milovat všechny projevy českého ducha a jeho kultury, abyste je mohli naučit milovat také všechny kolem sebe. Způsobíte tak, že řetěz národního součinnosti - jediné tento - bude čím dál, tím pevnější. Naučíte dítě od malička přirozeně a silně lásce k umělému výrazu českého ducha, ať je to kniha, obraz, výšivka, či písnička. Vytvořte doma národní kulturu, bez falše a bez pósy. Zamyšlete se dobře nad tím, co vám zde píše a podívejte se bedlivě po svých bytech, co je tam cizího a co by tam nemuselo být a jakými nádhernými, krásnými a poměrně lehce dosažitelnými věcmi oplývá naše ryzí česká zem, jež by byly ozdobou i pýchou vašich domovů.

Žijte, čtěte, myslte, dívejte se, rozhodujte a zpívejte tak, jak vám to velí prastarý zákon vašich českých srdcí, hlav a duší a pak věřím pevně a vy věřte se mnou, že tento národ nezhyne.

Posloucháte-li Mělník nebo kteroukoliv německou stanici, ozve se na konec státní hymna. A my už jsme neslyšeli z našich stanic tak dávno: Kde domov můj? Naše národní hymna, ta stálá otázka milionů Čechů u nás i za hranicemi, je dnes tolik vzácná ve vlnách vzdušného éteru. Pěkně prosíme český rozhlas, aby ji ukončil své vysílání aspoň někdy, vždyť její nápis i slova jsou příliš hluboce vryty v srdce nás všech.

Lid. noviny.

Staňkovtisku.

V nedělní Nové době jsme četli tyto zajímavosti ze Staňkova: V zájmu daňového odpisu provádí se pro zemědělce staňkovského obvodu každý čtvrtek od 10-12 hodin hlášení padlého dobytka následkem dobytčích nemocí, v úředně okresního úřadu v Domažlicích. - Ve staňkovských obchodech objevilo se množství kůzlat; 1 kg mrtvé váhy stojí 8 K. - Ve Staňkově dosud ze žádné instituce nevyšel námět na sbírání odpadků. - Plzeňský Kraj zaznamenává rozšíření slintavky v některých obcích na Staňkovsku, kde zejména ve Všekarech padlo ji za oběť několik kusů dobytka. - Národní Politika ve čtvrtečním čísle: Přírodní rezervace na prostorách zrušeného dolu. Nejdříve pracujícím a také největším výtuhským dolem na Staňkovsku byl uhelný důl „U dubu.“ Práce v něm byla ukončena v r. 1926 a v budoucnu již více neobnovena. Celý ohromný prostor s rozsáhlými haldami důlního materiálu a popelu byl po vzájemné dohodě s lesní správou v r. 1931 listnatými lesy zalesněn. S počátku se nedařilo sazenicím, ale po ztrouchnivění půdy počala všechna vegetace na vysokých haldách se rozrůstat k rapidnímu rozkvětu. Po vzrůstu posledních let byl celý komplex tak přetvořen, že dnes vykazuje nádhernou podívanou bujného stromoví a keřoví, ve kterém spousta ptactva a lesní zvěře nalézá svá útočiště. Z bývalých nevzhledných hald příroda buduje krásnou přírodní rezervaci, ze které po určité úpravě může být i vyhledávané místo všech milovníků přírody. Nově vyrůstající krásný přírodní kout je uprostřed výtuhských lesů, těsně na sudetské hranici, blíže Lhoty a Vytuně.

Z týdne.

Úmrtí. V úterý tohoto týdne zemřel ve Staňkově pan Jiří Najnar, rolník na odpočinku, ve věku 74 let. Zesnulý byl otcem p. podpluk. gšt. Jos. Najnara. - Ve středu zemřel zde po delší nemoci p. Matěj Pechan, sklář. dělník, ve věku 66 let. Oba byli pochováni na míst. hřbitově. - V Plzni zemřel v tomto týdnu ve věku 74 roků zasloužilý národní a školský pracovník, insp. p. Antonín Folprecht, známý svojí menšinovou prací v celém kraji. Byl přítelem dr. F. Lukavského. - Na Zelený čtvrtek zemřel zde po dlouhé nemoci p. Jakub Kreysa, mistr

Josef Biskup:
Fialka.

Něžná ta skrovňoučká divenka
na kraji seděla háje,
v dubičku pod starým jasanem
poslouchá staré prý báje.

O princí z daleké krajiny.
jež jede na bílém oři,
který se spanil panence
v chudičké plachetce koří.

Nevěří Maruška v zázraky,
prince jí není přec třeba —
Může být chasník jen rozmilý,
umí-li vydělat chleba.

JARNÍ.

Když poleví zima, sněžná pásma se začernají zemí a sluníčko vytáhne vesele ze špinavé travičky na stráněch první sedmikrásky - to už zvoní zvony slavnému přivítání jara do kraje. Někde u moře zamává čáp křídly, vrabci vesele sněmují, potom také kočky se zalesknou na vrbičkách, chlupaté jehnědy se pohoupávají lehkým vánkem rozdozvěděné. Děti zaplní ulice, aby provedly novou »káču«, pohonily kulíčky a fazole, huronským řevem dávají volno svým výměnám názorů. Všecko voní jarem a vlahý vzduch svižně se prohání nad probouzející přírodou. »Jaro je tady -« se ozývá melodická písnička přepískaného fláinetu a třesoucí se dědeček zálibně vzhlíží po své babičce, dív by ji k tanci nevyzval. I v novinách to voní jarem, rodí se noví básníci a »skládají.« Ve výkladech jde z jarního převratu takové teplo, že div neroztaje zpozdlý, znovu napadaný sníh; vetřelec. V útvarcích vjíždějí do náměstí tankové příbityky našich nejmenších světoobčáneků, jimiž mladé maminky se chlubí (nikoliv — snad kočárky). A přijde nedělníka neděle, plná jarního jasu a jarní mody. Těch nových a jásavých »ohozů« co lze jenom spatřit. Třeba studený větřík ještě fičí, moda nastupuje své místo a přes tvrzení zimou zmordovaných divčinek, »že-e jim nee-ní zim-ma«, věříme více jejich mlčenlivým očím. Jakáž pomoc vám, sličné jarní kvítky. To patří vše k jaru, věčně staré písni života. Vše se opakuje, vše se jen vrací zpět a znovu žádá žít. Nic nového — od tohoto sluníčka, k jehnědám a k jarní modě, — přes čápa a bublající potůček k písničce a lásce — vše se jen opakuje, všechno je staré a věčné.

Věříte tomu? Také jsem nevěřil, ale první jarní neděle a první nehoda mě přivedla o tomto tvrzení do rozpaků. Chcete vědět jak? Inu, jaro mne vytáhlo z kočáru a hned chtivé srdce se ozvalo velmi hlasitým voláním po družce. Přejdu ono malování kras, které jsem svým ideálním citem prožíval a své jarní družce přímo překládal hovor ptáček, šumícího lesa, tekoucího potůčku — vše směřovalo v píseň nejkrásnějších očí a jejího zbožňování, vše, i já, mělo na kraji svých tužeb; lásku. A na všechno mé horoucí a vyčerpávající snažení zazněla z jejich krásných úst hostejná slova: To už je všechno staré a letos to poslouchám už po třetí —

kloboučnický, ve věku 87 let. Zesnulý byl jedním ze spoluzakladatelů staňkovského Sokola. Pochován byl za velké účasti v sobotu na místní hřbitov.

Osobní. Pan Ing. Ladislav Novotný, dosud působící u firmy F. Kreysa v Staňkově, byl jmenován ředitelem Radvanické rafinerie lihu v Radvanicích na Moravě.

Nedělních zpátečních jízd o velikonočních možno užít takto: Pro jízdu tam od úterý dne 4. dubna 12. hodiny do pondělí dne 10. dubna 24. hodiny. - Pro jízdu zpět od neděle dne 9. dubna do středy dne 12. dubna, kdy nutno cestu nastoupiti nejpozději do 12. hodiny a ukončiti do 24. hodiny. Další podrobnosti sdělí ochotně každá výdejna jízd.

Slintavka ve Staňkově. Minulého týdne byla opět zjištěna nákaza dobytka slintavkou ve dvoře ve Staňkově. Byla proto učiněna všechna opatření k zamezení dalšího šíření se nákazy.

Trhy na selata ve Staňkově se následkem vyskytnutí se slintavky do odvolání se nekonají.

Péče o stromy. Příkazem doby pro všechny obce je věnovat zvýšenou péči ovocnému i jinému stromu. Každé volné prostranství, stráně, jakož i podél silnic má být osázeno stromy. Po příkladu obce staňkovské zaznamenáváme dneska čistou péči o stromy v obci krchlebské. Zasadili již letos přes 300 stromků-višní, kromě ozdobných stromů a chystají se ještě k osázení prostranství celého cvičiště. Takové záslužné práce nechť jsou příkladem ostatním obcím.

Jezděte vpravo! Na podkladě nařízení okresního úřadu v Domažlicích byly umístěny na všech křižovatkách a silnicích na okresu tabulky s nápisem: Jezděte vpravo!

V dubnu před deseti lety. Od 4. dubna 1929 byla zavedena autobusová linka H. Týn-Semněvice-Staňkov. — Zemřeli: vrchní ředitel panství a pivovaru, pan Jan Zischka a soukeník p. A. Gráf, starý 89 let. — V hotelu „Janovec“ přednášel vyslanec Prokop Maxa o národ. tradicích.

Změna jízdního řádu. Od 1. dubna nejezdí na trati Plzeň-Brod n. L. tyto vlaky: Osobní 614 (odj. Domažlice 5:58 hod., příj. Plzeň 6:20), osobní 1801a (odj. Plzeň 6:28, příj. Plzeň-Říš. předm. 6:32), motor. osobní 1023 (odj. Plzeň 21:35 h., příj. Domažlice 23:01). Za to jezdí vlaky: Osobní 1005 (odj. Domažlice 4:00, příj. Staňkov 4:26, Plzeň 5:18), osobní 1801 (odj. Plzeň 5:32, příj. Plzeň-Říš. předm. 5:36), motor. osobní 1025 (odj. Plzeň 23:20, příj. Domažlice 0:45), který bude zastavovat ve stanici Nýřany, ve stanicích Zbůch-Holýšov projíždí.

Od soboty minulého týdne jsou označeny všechny židovské obchody v Staňkově německo-českými nápisy: Židovský obchod.

Alšovo loutkové divadlo,

úplně zachovalé, v ceně 1000 K, se stolovou, snadno rozložitelnou konstr.

se prodá za 500K.

(13 loutek, pohyblivý drak, mnoho Štápfrových dekorací, nábytek, divad. dekorací atd.) - Velmi výhodná koupě pro školy (mateřské a národní) a tělocvičné spolky. K doptání v adm. t. l.

Strojní tašky bobrovky, falcovky lisované červené a černé, duté cihly, klenovky, dlaždice.
Veškerý cihlářský materiál osvědčené jakosti

za levné ceny s dovozem kamkoli dodá

F. KREYSA, STAŇKOV

Vlastní doly „DOBŘE ŠTĚSTÍ“ V DOBŘANECH.
Osvědčené vzduchem prané UHLÍ.

Oprava silnice. Tento týden se začalo na opravách naší státní „asfaltky.“ Kéž by znovu ožila v míře tak veliké, jako tomu bylo dříve. Sice jsme na to závodění a městský automobilový ruch bručeli, ale nyní se nám již od října minulého roku po tom všem zase stýská.

Kachny nesmí do řek. Vpouštění kachen do Radbuzy, Rubřiny, Laškova a Srbického potoka v obvodu staňkovském se zakazuje. Zákaz je vydán rybářským spolkem na základě zákona o ochraně ryb a platí do 15. června.

Odborný ženský lékař

Telefon 1202.

a porodník

MUDr. Jan Hofmann,

em. zástupce primáře porod.-gyn. odděl. v v. nemocnici v Plzni a asistent gynaekolog. sanatoria v Praze ordinuje v Plzni, v Jungmannově tř. č. 30, I. posch., od 9—11 hod. a od 15—do 16h.

Kolébka-oltář-hřbitov. Narození v měsíci březnu: 4. Otta Lewey, syn krejčího ze Všekar, 10. Václav Ciperer, syn Hedv. Cipererové z Capartic, 11. Václav Nový, syn Anežky Nové ze Staňkova m., 13. František Marx, syn dělníka z Ohůčova, 11. Marta Uldrichová, dcera lesn. hajného z Krchlebs, 21. Věra Taubenhanlová, dcera rolníka z Hlohové, 21. Karel Boris Lang, syn majitele realit z Křenov, 26. Václav Mika, syn pekaře ze Staňkova m., 29. Věra Šrpová, dcera dělníka ze Staňkova v. - Oddaní: 18. Josef Kořan, řezník z Merklína a Marie Votýpková ze Staňkova v., 25. Zbislav Vaňous, zub. technik a Božena Voglová, oba ze Staňkova. - Zemřeli: 7. Kateřina Höslová, almužnice ze Staňkova (79 let), 12. Václ. Heller, čeledín v Puclicích (72 let), 12. A. Filip, dělník v Puclicích (72 let), 16. Fr. Brož, výměnkář ve Štichově 79 let), 17. Kateřina Bernklauová, manž. rolníka v Křenovech (66 let), 24. Emilie Vacíková, vdova po str. zámečnickovi ve Staňkově (45 let), 24. Matěj Franta, dělník v Ohůčově (66 let), 26. Jakub Brichcín, výměnkář v Kvičovicích (78 let), 28. Karel Hron, řezník a hostinský ve Staňkově (41 let), 28. Kateřina Stahlová, manželka košíkáře v Krchlebsch (79 let).

Krádež. V noci ze středy na čtvrtek odcizili neznámí pobertové z výkladní skříně obchodníka Karla Trnky ve Staňkově několik kusů sýra a láhev vína. — Případ vyšetřují četníci.

Není to omyl? V nedělních novinách byli oznámeni určení okresní zmocněnci Národního souručenství. Pro Staňkov a jeho obvod je označen: Jaroslav Řehoun, obchodník ve Staňkově. Jelikož takovéto jméno zde nikdy se nevyskytlo a ani dotyčného zmocněnce nikdo nezná — byla veřejnost zřejmě zvědavá, zda nejde o omyl v záměně jmen. Až dosud však nebyla vydána žádná zpráva k objasnění věci.

Biografy.

Bio SOKOL Staňkov předvádí v neděli dne 9. dubna o půl 5. hodině odp. a v 8 hodin večer skvělou českou filmovou veselohru s Věrou Ferbasovou v hl. roli: Pozor - straši! (Děvče k nezaplacení). Film, který příjemně pobaví a rozveselí obecenstvo. V dalších rolích: Veverka, Marvan, Novotný, Pištěk, Dvorský a j. Režie: Karel Lamač. - Dodatek: žurnál. — V pondělí 10. dubna v 8 hodin večer nový senační film: „Ženy za mřížemi.“ Uchvacující drama o spoutaných vášních žen, jež dělí krutá mříž od světa svobody. V hlavní úloze: Sally Eilers, Louis Hayward, Anne Shirley.

Bio Sokol Koloveč předvádí v neděli dne 9. dubna v 8 hodin večer vídeňský film: Marieta.

Městské divadlo v Plzni. Dnes večer nejnovější opereta: Na šťastné planetě, v neděli dopoledne pohádka: Perníkova chaloupka, odpoledne Na šťastné planetě, večer Polská krev, v pondělí odpoledne Prodaná nevěsta, večer opereta Na šťastné planetě.

Pisemnictví.

ČESKÝ NÁROD nikdy nebyl přítelem ceremonií. Ale tam, kde toho bylo zapotřebí, vždy naši lidé ukázali, že máme vrozený smysl pro společenský takt. Nyní zvláště potřebujeme znáti všechny společenské předpisy naprosto nutně. Není to ovšem hanba, neznáte-li společenské formality až do nejjemnějších podrobností. Přes to můžete být člověkem, který něco znamená. Ale považte, oč by to pro vás bylo lepší, kdybyste ony jemnosti nepsaných a přece platných společenských zákonů znali. Svět, přátelé a společnost vás posuzují a kritizují ne podle titulů a vědomostí, ale podle toho, jak se umíte chovat! Úspěch, nejlepší kvalifikace, peníze, blahobyt, popularita a šťastný život čeká toho, kdo se chovat umí, kdo se ve všech situacích řídí předpisy, které obsahuje dílo „Novodobý ilustrovaný společenský katechismus“ od J. St. Gutha-Jarkovského, který letos vychází v sešitech a to již v VI. vydání. Najdete v něm vše, co o dobrém chování, správném oblěkání a o všech společenských případech, které se vám mohou vyskytnout, potřebujete vědět. Naši čtenáři obdrží ilustr. propagační sešit zdarma. Vyžádejte si jej buď přímo v adm. (Praha XII., Grégrova 30) nebo u svého knihkupce. Dr. J. K.

Velocipedy ve velkém výběru - veškeré součásti a opravy. - Stálý výběr starších opravených pánských i dámských kol.
JAN MESTL, STAŇKOV.